

Handlingsplan för digitalisering

Förord

Det du nu läser på din skärm eller håller i din hand är grundskoleförvaltningens digitala handlingsplan som utgår från förstärkningsområdena där vi tillsammans verkar för att på olika sätt skapa likvärdig undervisning som håller hög kvalitet för våra elever.

Det som skapar en riktigt bra skola är att vi följer upp elevernas resultat och att vi utvecklar och anpassar vår undervisning utifrån elevernas behov. Men det som står allra högst upp är att vi har riktigt skickliga lärare som utvecklar undervisningen tillsammans med varandra. Det arbetet - det kollegiala arbetet tillsammans - är avgörande men det måste också ske strukturerat och systematiskt. Vi måste våga utmana oss själva - att våga vara en lärande ledare som utvecklar förståelsen för digitaliseringens utmaningar och möjligheter.

September 2020

Bengt Randén
Förvaltningsdirektör

Innehåll

Förord	2
Varför en digital handlingsplan?	3
Giltighetstid	4
Vem omfattas av planen?	4
Definiering av ansvar och roller	4
Förväntningar	5
Förstärkningsområde 1	6
Förstärkningsområde 2	7
Förstärkningsområde 3	8
Centrala mål för skolverksamheten	9
Undervisningens kvalitet	9
Kunskap och lärande	10
Trygghet och delaktighet	10

Varför en digital handlingsplan?

Handlingsplanen syftar till att ge alla elever de digitala kunskaper som behövs för en god start i livet och det kommande arbetslivet. Handlingsplanen utgör den förvaltningsspecifika delen i "Strategisk plan för utbildningsområdet Göteborgs Stad" vilken upprättats tillsammans med förskole-, grundskole-, utbildningsförvaltningen samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningen.

Grundskoleförvaltningens handlingsplan utgår ifrån förstärkningsområdena¹:

- Ökad kvalitet i undervisningen för att öka elevers lärande
- Tydligare ansvar, styrning och ledning för att öka elevers kunskapsresultat
- Ökad likvärdighet mellan skolor för att alla elever ska få tillgång till undervisning av hög kvalitet samt kompensera för deras olika förutsättningar.

De övergripande målen är att grundskoleförvaltningen ska verka för att på bästa sätt använda digitaliseringens möjligheter för att ge ökad kvalitet i undervisningen och därmed främja kunskapsutvecklingen, ge tydligare ansvar och ledning för att öka elevernas kunskapsresultat samt öka likvärdigheten.

I det lokala arbetet med handlingsplanen är det viktigt att komma ihåg att det inte har något egenvärde att digitalisera. Värdet med digitalisering uppstår först när digitaliseringen används för att förverkliga de mål som skolorna och stödavdelningarna har satt upp. Det handlar om att mäta som stöd och inte för att kontrollera. Planen avslutas med frågeställningar som kan ge underlag och inspiration till det systematiska kvalitetsarbetet och utgår ifrån Rektors århjul². Handlingsplanen kompletteras kontinuerligt även med filmer och artiklar som finns att ta del av här: <https://sites.google.com/grundskola.goteborg.se/diginn>

Barn, elever och studerande har likvärdiga och goda förutsättningar att använda digitaliseringens möjligheter för att nå målen, växa som individer och bli delaktiga och medskapande samhällsmedborgare.

Målbild från Strategin

1. <https://intranat.goteborg.se/wps/portal/int?uri=gbglnk:20181188851882>

2. <https://intranat.goteborg.se/wps/portal/int?uri=gbglnk:20181120827318>

Giltighetstid

Denna handlingsplan gäller för perioden 2020-2023 och ska följas upp av avdelningen digitalisering och innovation, grundskoleförvaltningen. Utvärdering kommer i möjligaste mån ske inom det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet.

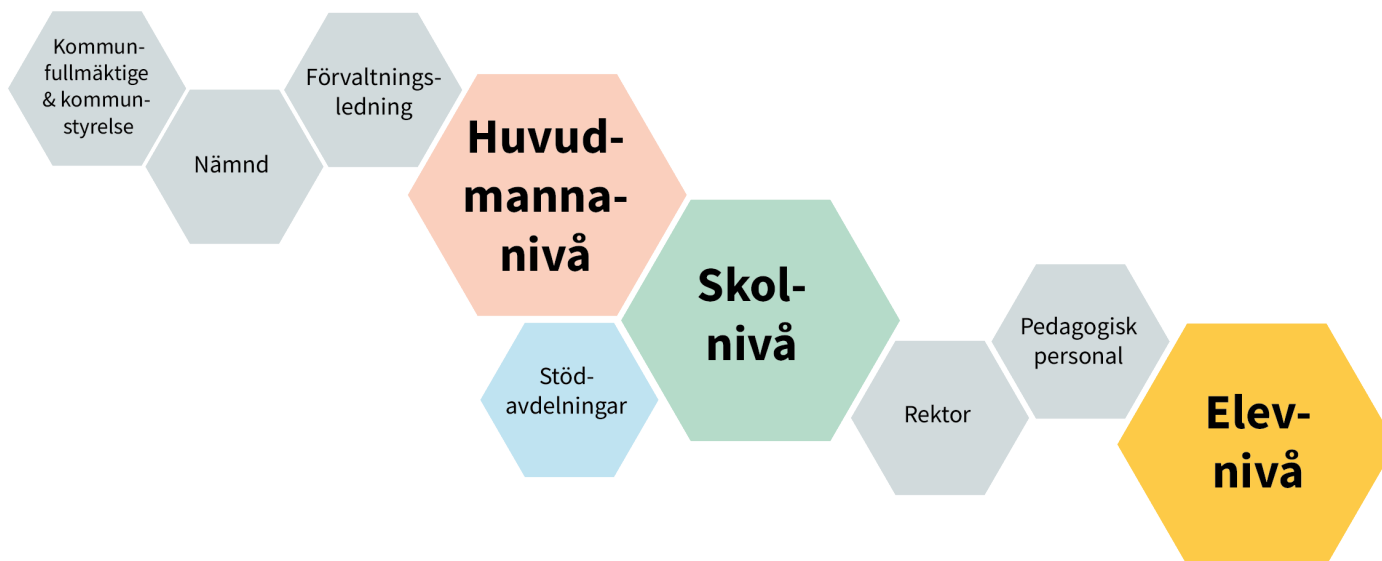
Vem omfattas av planen?

Denna plan gäller alla elever i samtliga skol- och verksamhetsformer samt alla anställda i Göteborgs Stads grundskoleförvaltning.

Definiering av ansvar och roller

Varje förstärkningsområde följs av en förväntan på huvudmannanivå, skol- och stöдавdelningsnivå samt elevnivå vars syfte är att skapa helhetsperspektiv för digitalisering där uppföljning och analys naturligt följer verksamhetens årshjul. Samtliga förväntningar kräver informations- och förankringsinsatser kontinuerligt över tid.

Förvaltningens centrala stöдавdelningar har förväntansmål dels under huvudman men också på skol- och avdelningsnivå för verksamhetsnära digital processutveckling. Förväntningarna på elevnivå kan först ske när hela styrkedjan är hel, alla länkar behövs. Förvaltningens förändringsarbete utgår från Göteborgs Stads princip om "Digitalt först"³ från "Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT." Detta innebär att vi, när det är möjligt, ska välja digitala lösningar. Information och informationsteknik ska betraktas som en viktig långsiktig resurs som bidrar till att verksamheterna når de uppsatta målen.

3. <https://goteborg.se/wps/portal?uri=gbglnk%3a20150422-0908>

Förväntningar

På huvudmannanivå

krävs långsiktiga åtaganden för att prioritera och finansiera den digitala utvecklingen av förvaltningen. För att digitaliseringen ska bedrivas i enlighet med styrdokuments- och myndighetskrav samt leda till stärkt kunskapsutveckling och ökad likvärdighet behövs styrande beslut. Det innebär bland annat kompetensförsörjning, organisationsutveckling, infrastruktur, beställarkompetens samt fungerande tekniskt och pedagogiskt stöd som utgår från verksamhetens behov.

Huvudman ska verka för digital kompetens för alla i grundskoleförvaltningen.

På skol- och stödavdelningsnivå

Krävs långsiktiga åtaganden för att säkerställa att alla som arbetar i förvaltningen kontinuerligt utvecklar sin digitala kompetens utifrån sina verksamhetsspecifika behov. Detta gäller såväl inom undervisning som administration, i alla led.

Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg.

På elevnivå

krävs kontinuerligt arbete, från förskoleklass till årskurs 9, inkluderat i fritidshemsverksamhet och anpassad grundskolas alla årskurser, att successivt utveckla digital kompetens i enlighet med läroplanernas intentioner.

Alla elever har rätt att möta personal med kompetens att använda digitaliseringens möjligheter för progression i lärandet. Eleven ska när hen lämnar grundskoleförvaltningen kunna använda digitala verktyg och medier för kunskapsökning, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande.

Förstärkningsområde 1: Ökad kvalitet i undervisning för att öka elevernas lärande

"På min skola pratar lärarna mycket om digital studieteknik, om hur man kan lära sig på bästa sätt."

Elev årskurs 7

För att ge eleven kvalitet i undervisningen och öka lärandet krävs ett strategiskt ledarskap med tydlig riktning kring digitaliseringens möjligheter. Det krävs att ledare har en aktuell bild av nuläget samt tar ett personligt ansvar att själv utveckla digital kompetens och föregå med gott exempel. Det behövs en förståelse för vilka förväntningar som kan ställas men också för att förstå vad utvecklingen i sig kan ge för resultat. Att våga utmana normer och traditioner, och skapa förutsättningar att alla ska lyckas.

Alla anställda ansvarar för att säkerställa sin egen digitala kompetens för att kunna agera inom dagens moderna skolpraktik. Utformning ska tydligt fokusera på ämnesdidaktik, klassrumspraktik och forskning där insatser utgår från behov och lokala förutsättningar. Digitala arbetssätt ska kontinuerligt utvärderas och metoder prövas för att säkerställa att det gynnar elevers lärande. Genom att lära av och dela med varandra utvecklas digital kompetens och en god samarbetskultur som höjer kvaliteten på undervisningen.

Huvudmannen förväntas

- kontinuerligt erbjuda digitala fortbildningsinsatser som tar sin utgångspunkt i verksamhetens behov för att främja elevernas utveckling i riktning mot utbildningens mål,
- planera långsiktig kompetensförsörjning som erbjuder en modern attraktiv arbetsplats,
- skapa förutsättningar för att utveckla digitalt ledarskap,
- erbjuda tillgång till lättillgängliga publiceringsytor där goda exempel visas,
- skapa förutsättningar för innovationsprojekt i samverkan med andra aktörer och skolförvaltningar samt främja praktisk forskning med fokus på digital skolutveckling.

Skolor och stödavdelningar förväntas

- ha adekvat digital kompetens kopplat till sitt uppdrag,
- delta i de kompetenshöjande insatser som krävs för att professionellt kunna utföra arbetsuppgifter samt dela med sig av kunskap för att utveckla verksamheten,
- ge eleven adekvat digital kompetens i enlighet med läroplan,
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma och ha metoder för netetik och aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling.

Elever förväntas

- få förståelse för digitaliseringens påverkan på samhället,
- använda och förstå digitala verktyg och medier,
- utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information, och
- få lösa problem och omsätta idéer i handling med hjälp av digitala verktyg.

Förstärkningsområde 2: Tydligare ansvar, styrning och ledning för att öka elevernas kunskapsresultat

"Jag vill på ett lätt sätt kunna ta del av mina skolresultat och vara delaktig i planering och utvärdering av lektioner och arbetsområden."

Elev årskurs 8

För att öka elevernas kunskapsresultat genom tydligare ansvar, styrning och ledning krävs ett strategiskt ledarskap såväl i konferensrum som i klassrum. Det handlar om att alla nivåer har fokus på de nationella målen, och en tydlighet i uppdrag, roller och ansvar. Att synliggöra vad vi gör, varför och vad det leder till som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Genom att planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla utbildningen kan vi skapa och dela kunskap om vad som leder till framgång.

Digitalisering är en given del av medarbetarsamtalet för att fånga upp styrkor och behov vilket genererar i skickliggörande insatser i linje med att vara en modern och attraktiv arbetsplats. Vid nyrekrytering är digital kompetens kvalifikationer som efterfrågas.

Skolutveckling handlar också om att ha transparens vad gäller resultat och analyser. Förvaltningen använder verktyg som på enkla sätt visualiserar progression och lärande såväl för personal som för elev och vårdnadshavare. Digitalisering används för att underlätta personalens arbetssituation i fråga om undervisning och administration.

Huvudmannen förväntas

- säkerställa ett systematiskt kvalitetsarbete av god kvalitet och likvärdighet där digitalisering är en naturlig del i verksamheten,
- analysera och visualisera tillgänglig digital data för planering, uppföljning och prioritering,
- bistå med specialistkompetens inom juridik, informationssäkerhet och process- och informationsförvaltning.

Skolor och stödavdelningar förväntas

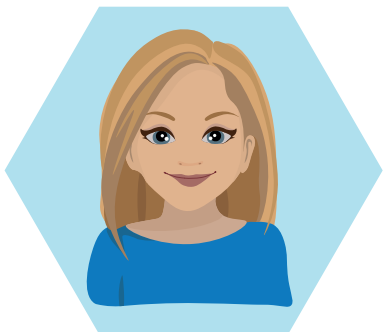
- använda digitaliseringens möjligheter för administrativt arbete och kommunikation,
- strategiskt planera för digital utveckling och kompetens, kontinuerligt på ledningsmöten, möten med personal och vid medarbetarsamtal,
- dokumentera elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplaner och kunskapskrav,
- och ha samverkan och fortlöpande dialog med vårdnadshavare kring deras barns elevens trivsel, utveckling och lärande med stöd av digitala verktyg, exempelvis IUP och närvaro.

Elever förväntas

- ta del av resultat i lärplattformen och utveckla förmågan att själv bedöma sina egna arbetsprestationer,
- ta del av schemaplanering och närvaro, och
- ta aktiv del i planering, genomförande och utvärdering av lektioner och arbetsområden.

Förstärkningsområde 3: Ökad likvärdighet mellan skolor för att alla elever ska få tillgång till undervisning av hög kvalitet samt kompensera för deras olika förutsättningar

”Det spelar ingen roll vilken skola jag går på. Jag får samma möjligheter till moderna läromedel och verktyg som alla andra elever i Göteborg.”

Elev årskurs 6

För att kompensera för elevernas olika förutsättningar inom och mellan skolor ges en likvärdig utbildning, en plats där varje elev får en chans utifrån sina förutsättningar, där det finns pedagoger och ledning som förbereder dem att verka och leva i ett digitaliserat kunskapssamhälle.

Det krävs såväl beställarkompetens som samarbete för att tekniken ska bli ett ändamålsenligt pedagogiskt och administrativt stöd. Genom att höja beställarkompetens på alla nivåer kan vi påverka och kravställa modern infrastruktur, AV-media, verksamhetssystem och verktyg. Det krävs även kompetens för att säkerställa god kvalitet på läromedel, utbildningsinsatser samt teknisk och pedagogisk support. Genom samverkan inom och mellan förvaltningarna, med leverantörer och andra huvudmän säkerställs hållbara, kvalitativa lösningar. Under tidsperioden 2020 - 2023 kommer *Ny lärplattform*, *Nytt Administrativt IT-Stöd (NAIS)*, och *Digital informationsförvaltning (DIF)* vara stora samverkansprojekt i staden som påverkar såväl undervisning som administration.

Med digitaliseringen kommer möjligheter i nya former av läromedel exempelvis simuleringar, visualiseringar som tidigare inte var möjliga men även adaptiva tjänster som anpassar sig till elevens egna progression. Alla elever och lärare ska ha möjlighet att använda ett brett, varierat och utmanande utbud av digitala resurser som bidrar till att eleverna når kunskapsmålen.

Huvudmannen förväntas

- samordna och samarbeta kring gemensamma standarder och digitala lösningar för att säkerställa att de fungerar och kommunicerar med varandra,
- tillhandahålla digitala verktyg och långsiktigt driva arbetet med infrastruktur och finansiering
- stödja personal med riktlinjer utifrån myndighetsutövning och verksamhetens behov, och
- implementera en anskaffningsprocess och personuppgiftshantering för digitala läromedel och tjänster.

Skolor och stödavdelningar förväntas

- arbeta med digitala verktyg utifrån elevernas behov och förutsättningar,
- erbjuda verksamhetsnära stöd med IT-ansvarig på skolan för personal och elever,
- ha generella kunskaper om informationssäkerhet, och
- ha goda kunskaper om digitala läromedel vilka kan öka elevernas måluppfyllelse.

Eleven förväntas...

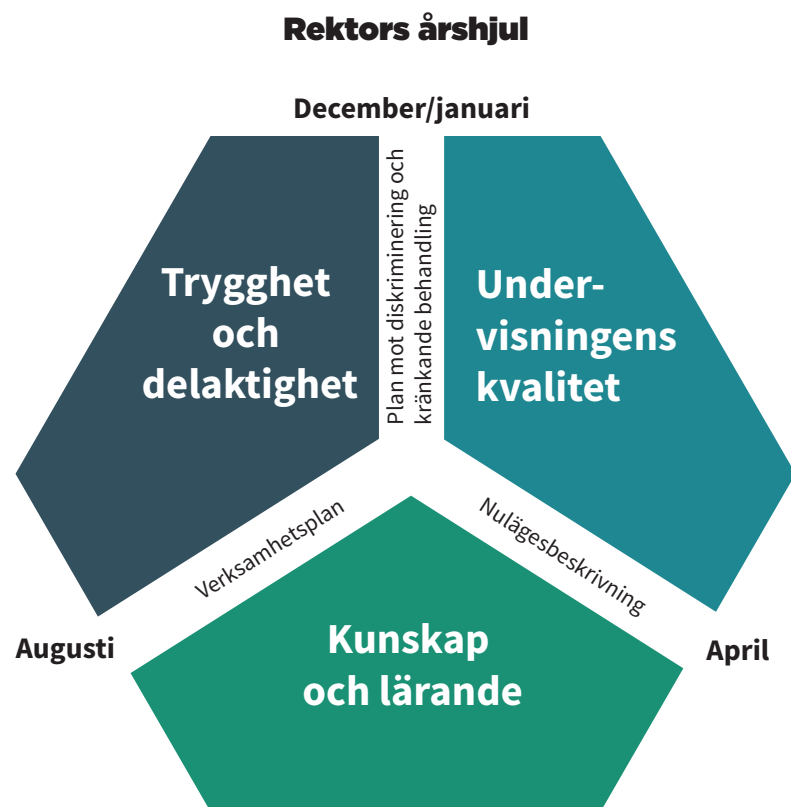
- använda en variation av digitala läromedel i utbildningen,
- vid behov använda kompensatoriska digitala verktyg och tjänster, och
- hantera skolans digitala verktyg och tjänster på ett ansvarsfullt sätt.

Centrala mål för skolverksamheten

Enligt skollagen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas både på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå⁴. Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Förutsättningarna för att skolan ska utvecklas kvalitativt är en god pedagogisk ledning och lärarnas professionella kompetenser. Det krävs att skolverksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas för att utvecklas.

Frågeställningarna inom varje område nedan syftar till att kartlägga om skolan arbetar i enlighet med de nationella styrdokumentet med fokus på digitalisering. De finns som stöd och inspiration till det systematiska kvalitetsarbetet och följer *Rektors årshjul*⁵. Mer stödmaterial finns att hämta på <https://sites.google.com/grundskola.goteborg.se/diginn>

Undervisningens kvalitet

Omfattar ansvarsområdena *digitalisering, nyanlända, lärande för hållbar utveckling och elevhälsa*.

- Har personalen de förutsättningar som krävs för att genomföra undervisningen enligt de nationella styrdokumentens mål, krav och riktlinjer?
- Finns den digitala utrustningen som krävs för att syftet med utbildningen ska kunna genomföras?
- Har personalen getts möjlighet till digital kompetensutveckling så att verksamheten kan uppfylla de nationella målen?
- Vilka elever gynnas av nuvarande sätt som vi använder digitala verktyg i undervisningen? Finns det elever som missgynnas, vilka är de?
- Hur ser fördelningen ut mellan eget arbete, grupparbete och gemensam lärarledd undervisning ut för de elever som har ett eget digitalt verktyg? Är lärare och elever nöjda med den fördelningen?
- På vilket sätt arbetar skolan med hållbar utveckling kopplat till digitaliseringen?
- Hur använder skolan digitala verktyg som stöd både för att tidigt identifiera elever i behov av särskilt stöd och som hjälpmedel i undervisningen?
- På vilket sätt används digitaliseringen för att utveckla nya arbetssätt, som bara kan göras med stöd av digitala verktyg och tjänster?

4. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

5. <https://goteborg.se/wps/portal?uri=gbglnk%3a20191129103133230>

Kunskap och lärande

Omfattar läroplansområdena *Kunskaper, Skolan och omvärlden* och *Bedömning och betyg*

- Uppfyller skolan målen om att stimulera och utmana elevens utveckling och lärande kring digital kompetens, att både ha förståelse för digitaliserings risker som möjligheter?
- På vilka sätt arbetar skolan med att ge eleverna en förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling?
- Är de digitala läromedlen anpassade till elevers olika kunskapsnivå och språkliga förutsättningar? Diskutera för- och nackdelar med detta.
- Finns erfarenhetsutbyten med andra skolor kring undervisning och resultat. Vilka för- och nackdelar finns med detta?
- På vilka sätt tar elever del av sin kunskapsutveckling digitalt?
- Hur organiserar och genomför skolan arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande?
- På vilka sätt används digitaliseringens möjligheter för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan?
- På vilket sätt används skolbibliotekets verksamhet som en del i undervisningen för att stärka elevernas digitala kompetens?

"På mitt fritids pratar vi mycket om hur man ska vara mot varandra på nätet och när man använder sin mobil."

Elev årskurs 3

Trygghet och delaktighet

Omfattar läroplansområdena *Normer och värden, Elevernas ansvar och inflytande, Skola och hem*, samt *Övergång och samverkan*

- På vilka sätt arbetar skolan med att ge eleverna möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information?
- På vilka sätt arbetar skolan med normer och värden kopplat till digitaliseringen?
- På vilka sätt förbereds elever för delaktighet och medansvar om rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle?
- Hur bedriver skolan ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling i digitala miljöer?
- Hur bedriver skolan ett målinriktat arbete för att synliggöra, och med eleverna diskutera, hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan begränsa livsval och livsvillkor?
- På vilka sätt är eleverna delaktiga och ges inflytande i skolan och fritidshemmet vid planering och i användning av digitala verktyg? Vilka utmaningar finns i samband med valmöjligheterna?
- Hur kan lärarnas förutsättningar och förmåga stärkas att leda skolarbete, ge studiero och reducera distraktioner vid arbete med digitala verktyg?
- På vilket sätt har skolan en samverkan och fortlöpande dialog med vårdnadshavare om deras barns trivsel, utveckling och lärande med stöd av digitala verktyg?
- På vilka sätt utbyter vi erfarenheter och information om elevernas digitala progression och lärande mellan stadier, förskoleklass och fritidshem?